

A-PBT-A-12/2013. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület **B.J-nek** (a továbbiakban: Kérelmező) az **ABC Zrt.** (a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató) ellen benyújtott kérelmére indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban a 2013. február 14. napján, valamint a 2013. március 06. napján megtartott folytatólagos meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa ajánlja a pénzügyi szolgáltatónak, hogy az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül számoljon el a Kérelmező felé a 2012. augusztus 24. napjától felszámított plusz 3 % kamatfelár alkalmazása miatt keletkezett többlettel és biztosítsa számára, hogy a Kérelmező xxx számú kölcsönszerződése folyamatosan casco konstrukciós legyen.

Az ajánlás nem érinti a Kérelmezőnek azt a jogát, hogy igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a pénzügyi szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy a jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Psztv. rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl - az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül - akkor is kérheti a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület - a Kérelmező nevének megjelölése nélkül - jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét - legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a rendelkezésre álló dokumentumok és a felek előadása alapján a következő tényállást állapította meg:

A Kérelmező és a pénzügyi szolgáltató 2008. április 22. napján xxx számon kölcsönszerződést (a továbbiakban: Szerződés) kötött, amely alapján a pénzügyi szolgáltató 2.920.000,- Ft összegű kölcsönt nyújtott a Kérelmezőnek az xxx forgalmi rendszámú xxx típusú gépjármű megvásárlásához. A Szerződés szerint a törlesztőrészek száma 120 db, a havi törlesztőrészek összege 33.820,- Ft, a mértékadó devizanem svájci frank volt. A Szerződésben a Kérelmező úgy nyilatkozott, hogy *„Alulírott, mint Kölcsönbevevő kijelentem, hogy az egyedi kölcsönszerződésben, az annak hátoldalán lévő Üzletszabályzatban (xxx) foglaltakat megismertem, megértettem és azokat jelen nyilatkozat aláírásával magamra nézve kötelezőnek ismerem el. (...).”*

A Kérelmező a Szerződésben vállalta, hogy a gépjárműre teljes körű Casco biztosítást (a továbbiakban: biztosítás) köt, amelynek kedvezményezettje a pénzügyi szolgáltató. A Kérelmező 2012. április hónapban biztosítótársaságot váltott, az xxx Biztosítónál fennálló biztosítási szerződését felmondta és az yyy Biztosítónál kötött új biztosítási szerződést, ezt azonban nem jelezte a pénzügyi szolgáltató felé. A pénzügyi szolgáltató a 2012. június 20. napján kelt levelében értesítette a Kérelmezőt, hogy az xxx Biztosító tájékoztatása szerint a gépjármű nem rendelkezik érvényes biztosítással. A pénzügyi szolgáltató felkérte a Kérelmezőt, hogy amennyiben más biztosítótársaságnál van érvényes biztosítása 2012. augusztus 20. napjáig szíveskedjen megküldeni a pénzügyi szolgáltató *„kedvezményezettségének bejegyzését tartalmazó teljes körű (lopás, elemi és törés károkra is kiterjedő) biztosítását igazoló 30 napnál nem régebbi biztosító által kiállított fedezetigazolást, (...).”*

A levél további részében a pénzügyi szolgáltató közölte, hogy: *„Az Üzletszabályzatunk értelmében társaságunknak jogában áll, casco biztosítás hiánya miatt, a szerződését azonnali hatállyal felmondani.*

Tekintettel azonban arra, hogy az azonnali hatályú felmondás Önre nézve súlyos jogkövetkezményekkel járna, a felmondás elkerülése érdekében, - feltéve, ha a casco biztosítás meglétét a megadott határidő lejártáig nem igazolja - a határidőt követően az Ön szerződését "xxx" konstrukcióra módosítjuk, melyről tájékoztatásunkat levelünk hátoldalán olvashatja.

Amennyiben a megadott határidő lejártáig a casco biztosítás meglétét nem igazolja, vagy nem tesz írásban kifejezett elutasító nyilatkozatot a "xxx" konstrukcióra történő módosítás ellen, úgy a jelen levelünkben foglalt "xxx" konstrukcióra történő áttérésre vonatkozó ajánlatunkat elfogadottnak tekintjük és az ennek megfelelően elkészített szerződésmódosítással tájékoztatjuk a fennálló fizetési kötelezettségeiről.

Kérjük, gondolja át, hogy a fent megjelölt két megoldás (igazolás vagy áttérés xxx konstrukcióra) közül melyik felel meg legjobban az Ön érdekeinek.”

A levelet a Kérelmező házastársa 2012. június 26-án átvette, azonban a Kérelmező a levélben biztosított határidőn belül nem igazolta a biztosítása fennállását. A pénzügyi szolgáltató a Kérelmező Szerződését egyoldalúan „xxx” konstrukcióra módosította és erről a 2012. augusztus 24. napján kelt levelében tájékoztatta a Kérelmezőt az alábbiak szerint:

„A szerződő felek között a fenti számon létrejött kölcsönszerződés - a Hitelező által a Kölcsönbevevő casco biztosításának törlésével, valamint xxx konstrukcióba történő módosításával kapcsolatban 2012.06.20 napján kelt szerződés módosító ajánlata alapján, melyet a Kölcsönbevevő az ajánlatban foglaltak szerint fogadott xxx konstrukcióra módosult az alábbiak szerint:

xxx konstrukcióra tekintettel az eszközre semmilyen biztosítási fedezet nem áll fenn, így egy esetlegesen bekövetkező káresemény esetén a felmerült kárt teljes egészében a Kölcsönbevevő viseli, totál vagy lopáskár esetén a Kölcsönbevevő kölcsönszerződésből eredő tartozása egy összegben esedékessé válik.

A Kölcsönbevevő hátralévő fizetési kötelezettségének megállapításánál a casco biztosítás hiánya miatti többletkockázatra tekintettel 3,00 % kamat felár került beépítésre a havi díjakba, és a továbbiakban ez az új havi díj lesz az alapja az esetleges árfolyam különbözet elszámolásának is.”

A Kérelmező 2012. szeptember 6-án kelt, a pénzügyi szolgáltató által 2012. szeptember 13-án átvett levelében panasszal élt a pénzügyi szolgáltató egyoldalú szerződésmódosítása ellen. Vitatta, hogy a finanszírozott gépjárműre semmilyen biztosítási fedezet nem állna fent. Panaszához csatolta az új biztosítási kötvénye másolatát és 2 db befizetési bizonylatot annak igazolására, hogy a biztosítása folyamatos és kérte a Szerződés feltételeinek visszaállítását. A Kérelmező a panaszban hivatkozott arra is, hogy a 2012. június 20-án kelt levelet nem kapta kézhez és ezért nem igazolta a pénzügyi szolgáltató által közölt határidőben a biztosítás meglétét. A pénzügyi szolgáltató a Kérelmező panaszát elutasította, válaszában lényegében megismételte a korábbi levelében írottakat, valamint megküldte a Kérelmezőnek a 2012. június 20-án kelt levél átvételét igazoló térítvény másolatát. Ezt követően a Kérelmező ismételten kérte a Szerződés visszaállítását, amelynek során hivatkozott arra is, hogy a megküldött térítvényen az aláírás nem tőle származik, vélhetően házastársa vette át a levelet, de azt nem adta át részére, mert az érintett időszakban viszonyuk oly mértékben megromlott, hogy hónapokig nem tartották a kapcsolatot. A Kérelmező álláspontja szerint neki fel nem róható okból nem igazolta a pénzügyi szolgáltató által adott határidőn belül a biztosítás fennállását. A pénzügyi szolgáltató a Kérelmező kérelmét ismételten elutasította.

Fenti előzményeket követően fordult a Kérelmező a Pénzügyi Békéltető Testülethez, kérelme a Szerződés feltételeinek visszaállítására irányult.

A Kérelmező kérelmében arra hivatkozott, hogy a pénzügyi szolgáltató által küldött, a biztosítása folyamatos fennállásának igazolását kérő levelét nem kapta meg, mivel azt felesége vette át és nem adta át részére. Vitatta, hogy a pénzügyi szolgáltató jogszerűen emelte fel a hiteldíjat, álláspontja szerint erre az Üzletszabályzat nem adott lehetőséget. Sérelmezte, hogy a pénzügyi szolgáltató nem élt a biztosítás reaktiválásának lehetőségével, továbbá, hogy nem értesítette telefonon vagy egy újabb levélben arról, hogy a biztosításáról nincs információja. A Kérelmező előadta, hogy a Szerződés futamideje alatt már korábban is váltott biztosítótársaságot és az nem okozott problémát. Előadta, hogy minden biztosításon megjelölte kedvezményezettként a pénzügyi szolgáltatót.

A Pénzügyi Békéltető Testület a Psztv. 89. § (2) bekezdésének értelmében felszólította a pénzügyi szolgáltatót, hogy nyilatkozzon a Kérelmező kérelmében foglaltakra.

A pénzügyi szolgáltató a válasziratban előadta, hogy a „szerződés gépjármű biztosítása” a Szerződés elválaszthatatlan részét képező Üzletszabályzat VIII. 1. és 2. pontja szerint került sor, majd idézte az Üzletszabályzat VIII. 1., 2. és 3. pontja utolsó szakaszát.

„1. A Kölcsönbevevő köteles az 190/2004. (VI.8.) Kormányrendelet alapján a gépjármű átvétele előtt választása szerinti biztosítónál gépjármű-felelősségbiztosítást kötni és annak díjait esedékességkor a futamidő alatt megfizetni, valamint ennek megtörténtét a Hitelező felé a befizetést igazoló dokumentum haladéktalan megküldésével igazolni. A Kölcsönbevevő a gépjármű-felelősségbiztosítás alapján fizetendő kártérítést a Hitelezőre engedményezi.

2. A Kölcsönbevevő a gépjármű-felelősségbiztosítási kötvény másolatát köteles a Hitelezőnek haladéktalanul megküldeni.

3. utolsó szakasza: A kölcsönbevevő hozzájárul, hogy a Hitelező közvetlenül a biztosítótól kérjen információt arra vonatkozólag, hogy a Kölcsönbevevő a fenti kötelezettségeinek eleget tett-e, és ebből a célból a biztosító a Hitelezőnek adatot szolgáltatasson.”

A pénzügyi szolgáltató úgy nyilatkozott, hogy a Szerződés fedezete a finanszírozott gépjárműre megkötött biztosítás, valamint a részére bejegyzett opciós jog volt. Előadta, hogy a Kérelmező 2011. április 6-án e-mailben bejelentette a biztosító váltást, 2012 júniusában azonban a biztosítótársaság értesítette a pénzügyi szolgáltatót a Kérelmező biztosítása törléséről, a Kérelmezőtől ezúttal nem érkezett megkeresés, ezért 2012. június 20-án kelt tértivevényes levélben felszólította, hogy legkésőbb 2012. augusztus 20-ig kössön az xxx forgalmi rendszámú gépjárműre biztosítást és a megkötését igazoló dokumentumot a pénzügyi szolgáltató részére küldje meg.

A pénzügyi szolgáltató hivatkozott arra is, hogy levele szerződést módosító ajánlatot is tartalmazott a Szerződés „xxx” konstrukcióra történő módosítására vonatkozóan. A tértivevény tanúsága szerint a Kérelmező felesége a felszólítást 2012. június 26-án átvette. Ezt követően a pénzügyi szolgáltató az Üzletszabályzat IX. fejezetének 1.1. alpontjára hivatkozott, amelynek értelmében jogosult a Szerződést azonnali hatállyal felmondani, amennyiben a Kérelmező a gépjármű biztosítására vonatkozó bármely kötelezettségét megszegi. A Kérelmező a felszólításban közölt határidőre biztosítást nem igazolt. A pénzügyi szolgáltató úgy nyilatkozott, hogy a Kérelmező 2012. szeptember 13-án megküldte az új biztosítási kötvényét. A pénzügyi szolgáltató álláspontja szerint a Kérelmező az Üzletszabályzat alapján köteles lett volna - mint ahogy azt korábban megtette - a biztosítás megkötéséről a pénzügyi szolgáltatót értesíteni. Jelen esetben ezt elmulasztotta, így a biztosítónak a biztosítás törléséről szóló tájékoztatása számára azt jelentette, hogy a gépjármű másodlagos fedezete megszűnt.

A 2013. február 14-én megtartott meghallgatáson a felek indokaik, érveik részletes egyeztetését követően fenntartották álláspontjukat.

Az eljáró tanács elnöke a meghallgatást 2013. március 6. napjára halasztotta és egyidejűleg felhívta a pénzügyi szolgáltató képviselőjét további dokumentumok csatolására.

A folytatólagos meghallgatáson a Kérelmező szabályszerű értesítésre nem jelent meg, magát előzetesen nem mentette ki.

A pénzügyi szolgáltató álláspontját továbbra is fenntartotta, a Szerződés feltételeinek visszaállításától, a 3 % kamat felár alkalmazásának mellőzésétől elzárkózott. Úgy nyilatkozott, hogy az Üzletszabályzatban nem szerepel a „xxx” konstrukcióra módosítás lehetősége, de a 2012. június 20. napján kelt levélben tájékoztatták a Kérelmezőt a Szerződés módosításáról és arról, hogy ha nem válaszol, az milyen jogkövetkezményekkel jár, továbbá ajánlatot tett a Kérelmező felé arra vonatkozóan, hogy felmondás helyett a Szerződést „xxx”

konstrukcióra módosítja. Álláspontja szerint a felmondás helyett enyhébb szankció alkalmazása történt. Előadta, hogy arra vonatkozóan nincs kikötés a Szerződésben (Üzletszabályzatban), hogy a nyilatkozattétel elmaradása a Kérelmező részéről elfogadásnak minősül. Nem vitatta, hogy a Kérelmező Szerződés szerinti biztosítása ténylegesen folyamatosan fennállt.

A Kérelmező kérelme az alábbiak szerint **alapos**.

Azt a tényt a pénzügyi szolgáltató képviselője sem vitatta, hogy a Kérelmező folyamatosan rendelkezett a szóban forgó gépjárműre vonatkozóan érvényes biztosítással, tehát teljesítette a kölcsönszerződésben általa vállalt feltételt.

A pénzügyi szolgáltató hivatkozott az Üzletszabályzat VIII. (helyesen VII.) 1. és 2. pontjára, melyeket az eljáró tanács nem vett figyelembe tekintettel arra, hogy a megjelölt pontok a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozóan tartalmaznak előírásokat, amely nem képezte jelen jogvita tárgyát.

A VIII. (helyesen VII.) 3. pont pénzügyi szolgáltató által idézett rendelkezését sem vizsgálta az eljáró tanács, mert a Kérelmező nem vitatta a pénzügyi szolgáltató azon jogát, hogy a biztosítótársaságtól információt kérjen, valamint a pénzügyi szolgáltató sem jelölte meg e rendelkezésre való hivatkozás indokát.

A pénzügyi szolgáltató hivatkozott arra is, hogy 2012. június 20-án kelt tértivevényes levélben felszólította a Kérelmezőt, hogy legkésőbb 2012. augusztus 20-ig kössön a finanszírozott gépjárműre biztosítási szerződést és annak megkötését igazoló dokumentumot küldje meg a pénzügyi szolgáltató részére. Előadta, hogy a levél „szerződést módosító ajánlatot is tartalmazott.” A hivatkozott levél jelen ügy szempontjából releváns része fentebb ismertetésre került.

Az eljárásban a pénzügyi szolgáltató által sem vitatottan tényként volt megállapítható, hogy „Casco biztosítás hiánya” nem állt fenn, a Kérelmező folyamatosan rendelkezett a Szerződés szerinti biztosítással.

A pénzügyi szolgáltató arra hivatkozott, hogy részint azzal az indokkal helyezte kilátásba a Kérelmező kölcsönszerződésének „xxx” konstrukcióra való módosítását, hogy a Kérelmezőre nézve súlyos jogkövetkezményekkel járó azonnali hatályú felmondást elkerülje, azaz enyhébb szankciót alkalmazott, mint amelyre a Szerződés alapján jogosult volt, majd hivatkozott arra is, a levele szerződést módosító ajánlatot tartalmazott, amelyben a „xxx” konstrukcióra való áttérésre tett ajánlatot és a Szerződés ajánlatnak megfelelő módosítását a Kérelmező csupán a biztosítás meglétének határidőben történő igazolásával, vagy írásban tett kifejezett elutasító nyilatkozattal tudta volna elhárítani.

Az eljáró tanács álláspontja szerint a pénzügyi szolgáltató nem volt jogosult a Kérelmező kölcsönszerződését a jelen eljárásban vitatott tartalommal egyoldalúan módosítani az általa előadott egyik okból sem, ugyanis az alkalmazott joghátrány nem „egynemű” a felmondás jogintézményével. A pénzügyi szolgáltató által írásban deklarált szándéknak - súlyos

hátrányos jogkövetkezmény elkerülése - pl. akkor felelt volna meg a konstrukcióváltás, mint enyhébb szankció alkalmazása, amennyiben a pénzügyi szolgáltató azt átmenetileg alkalmazza a biztosítás, illetőleg meglétének igazolása „hiánya” időszakára. A pénzügyi szolgáltató olyan, a Kérelmezőnek jelentős hátrányt okozó szankciót alkalmazott, amellyel a Kérelmező a Szerződés alapján nem számolhatott, ugyanis a pénzügyi szolgáltató képviselője úgy nyilatkozott, hogy az Üzletszabályzatban nem szerepel a „xxx” konstrukcióra történő módosítás lehetősége.

Az eljáró tanács nem fogadta el a pénzügyi szolgáltató azon álláspontját, hogy a Kérelmező Szerződése vonatkozásában általa egyoldalúan eszközölt konstrukcióváltást jogszerűvé tette az, hogy levelében közölte a Kérelmezővel, hogy az ajánlatát csak írásban tett, kifejezett visszautasítás, elutasító nyilatkozat esetén nem tekinti elfogadottnak.

Az eljáró tanács, jelen eljárásban nem vizsgálva a szerződés létrejöttének kérdéskörét a teljesség igényével, rámutat, hogy a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) szabályai szerint a szerződés távollévők között abban az időpontban jön létre, amikor az elfogadó nyilatkozat az ajánlattevőhöz megérkezik. A pénzügyi szolgáltató ajánlatának Kérelmező általi elfogadására, a Kérelmező által elfogadó nyilatkozat tételére a pénzügyi szolgáltató által sem vitatottan nem került sor, így az ajánlat elfogadottnak tekintése minden alapot nélkülöz.

A Ptk. 216. § (2) bekezdése értelmében *„A nyilatkozattétel elmulasztása - ha az nem ráutaló magatartás - csak akkor minősül elfogadásnak, ha ezt jogszabály rendeli, vagy ha a felek ebben megállapodtak.”*

A pénzügyi szolgáltató képviselője a 2013. március 6. napján megtartott meghallgatáson kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy „arra vonatkozóan nincs szerződéses (Üzletszabályzati) kikötés, hogy a nyilatkozattétel elmulasztása a Kérelmező részéről elfogadásnak minősül.”

Az eljáró tanács rámutat, hogy a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 210. §-ának (1) bekezdése értelmében a pénzügyi szolgáltató pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződést csak írásban vagy minősített elektronikus aláírással ellátott elektronikus okirat formájában köthet. Ezen előírást a megkötött szerződés módosítására is alkalmazni kell.

Fentiekre tekintettel az eljáró tanács úgy ítélte meg, hogy a pénzügyi szolgáltató jogellenesen alkalmazta a Kérelmezővel szemben a megkötött szerződés „xxx” konstrukcióra történő átalakítását.

A pénzügyi szolgáltató a konkrét ügyben úgy nyilatkozott, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület döntését kötelezésként nem fogadja el, ezért az eljáró tanács a fentiekben írottak alapján a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2013. március 19.

Mohosné dr. Jakab Ágnes s.k.,
az eljáró tanács tagja

dr. Sándor Roland s.k.,
az eljáró tanács elnöke

Rajki Klára s.k.,
az eljáró tanács tagja